

Β' ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ
ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
Α.Π.Θ.

3ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ & ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΕΣ

4-5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 / ΝΑΟΥΣΑ

Αίθουσα Πολυχώρου Πολιτισμού «ΒΕΤΛΑΝΣ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Η Β' Καρδιολογική Κλινική Α.Π.Θ. στα πλαίσια του μετεκπαιδευτικού της προγράμματος διοργανώνει φέτος για Τρίτη συνεχή χρονιά το εκπαιδευτικό σεμινάριο της Νάουσας με θέμα «Σακχαρώδης Διαβήτης και Καρδιοπάθειες».

Ο Διαβήτης αποτελεί μεταβολική νόσο, η οποία χαρακτηρίζεται από καρδιαγγειακές επιπλοκές. Το 80% των διαβητικών θα πεθάνουν από έμφραγμα – στεφανιαία νόσο ή αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο. Επιπλέον, ο διαβήτης είναι μία νόσος που αυξάνεται δραματικά στις δυτικές κοινωνίες με αντίστοιχες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

Το σεμινάριο προσπαθεί να δώσει μια ολοκληρωμένη εικόνα του διαβήτη τονίζοντας τόσο την παθοφυσιολογία της ίδιας της νόσου όσο και τις ιδιαιτερότητες των καρδιαγγειακών επιπλοκών της.

Επομένως, το σεμινάριο απευθύνεται τόσο στους καρδιολόγους όσο και στους παθολόγους – γενικούς ιατρούς που έχουν ενδιαφέρον για τον διαβήτη. Οι εισηγητές είναι καρδιολόγοι, ειδικοί στα θέματα που εξετάζουν, καθώς και έγκριτοι διαβητολόγοι, οι οποίοι θα αναπτύξουν την παθοφυσιολογία της νόσου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμώς την ΔΕΒΕ, η οποία δια του προέδρου της και των διακεκριμένων μελών της, συμμετέχει εποικοδομητικά στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού προγράμματος του σεμιναρίου.

Ευελπιστώ στην ευρεία συμμετοχή των συναδέλφων και τους καλώ για ένα ευχάριστο και εποικοδομητικό Σαββατοκύριακο στη Νάουσα.

Καθηγητής Ιωάννης Κανονίδης
Διευθυντής Β' Καρδιολογικής Κλινικής Α.Π.Θ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Προέδρος
Ι. Κανονίδης

Μέλη
Σ. Σαββάτης
Χ. Κυρπιζίδης
Τ. Δαδούς
Δ. Εκκλησιάρχος
Ξ. Αποστολίδου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4/12/2015

17:00 - 18:30 Σακχαρώδης Διαβήτης-Επιδημιολογικά και Παθοφυσιολογικά Χαρακτηριστικά

Πρόεδρος: **Ι. Κανονίδης**

Σακχαρώδης διαβήτης: Ορισμός, επιδημιολογικά χαρακτηριστικά, φυσική ιστορία, παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί

Κ. Κίτσιος

Μικροαγγειοπάθεια και Μακροαγγειοπάθεια στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Π. Κυριάκου

Ρύθμιση της υπεργλυκαιμίας και καρδιαγγειακός κίνδυνος

Χ. Μανές

18:30 - 20:00 Θεραπεία

Πρόεδρος: **Σ. Σαββάτης**

Γενικές αρχές θεραπείας στον Σακχαρώδη Διαβήτη (μη φαρμακευτική θεραπεία – σουλφονουλουρίες)

Ο. Μπούροβα

Ινκρετινομιμητικά φάρμακα και καρδιαγγειακός κίνδυνος

Δ. Καραγιάννη

Φαρμακευτική αντιμετώπιση με ινσουλίνη

Φ. Ηλιάδης

20:00 - 21:00 Τελετή Έναρξης – Εκδήλωση Κοινού

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / ΣΑΒΒΑΤΟ 5/12/2015

09:00 - 10:30 Σακχαρώδης Διαβήτης και Συνοδοί Επιβαρυντικοί Παράγοντες

Πρόεδροι: **Γ. Κατσέας, Σ. Λαμπρόπουλος**

Πρωτογενής και Δευτερογενής πρόληψη στεφανιαίας νόσου στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Γ. Καρακώστας

Λιπιδικό προφίλ του διαβητικού και η σημασία του

Κ. Οικονόμου

Θεραπευτική αντιμετώπιση της δυσλιπιδαιμίας στον διαβήτη (στατίνες – φιβράτες – συνδυασμός)

Ε. Καραπατσούδη

Υπέρταση και Σακχαρώδης Διαβήτης

Ε. Κουλούρης

10:30 - 11:30 Κλινικά σύνδρομα και Σακχαρώδης Διαβήτης I

Πρόεδροι: **Π. Μακρίδης, Π. Κλιγκάτσος**

Διαβήτης και χρόνια στεφανιαία νόσος (επιδημιολογία – πρόγνωση)

Π. Λάμπρου

Διαβήτης και αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο

Γ. Σπυρομήτρος

Διαβήτης και περιφερική αρτηριακή νόσος

Ν. Καμπουρίδης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / ΣΑΒΒΑΤΟ 5/12/2015

11:30 - 13:00 Διαβήτης και Καρδιά

Πρόεδρος: **Ι. Παπαγιάννης, Ι.Γ. Στυλιάδης**

Διαβητική νευροπάθεια του αυτονόμου νευρικού συστήματος
και καρδιαγγειακή λειτουργία

Τ. Διδάγγελος

Η διαχρονική αξία της μετφορμίνης στην καρδιαγγειακή ασφάλεια

Χ. Μαργαριτίδης

Φλεγμονή και Σακχαρώδης Διαβήτης

Θ. Παπαδόπουλος

13:00 - 14:30 Κλινικά Σύνδρομα και Σακχαρώδης Διαβήτης II

Πρόεδρος: **Ι. Τσούνος, Ι.Χ. Στυλιάδης**

Διαβήτης και έμφραγμα

Ι. Βογιατζής

Διαβήτης και σιωπηλή ισχαιμία

Χ. Λαφάρας

Διαβήτης και Καρδιακή Ανεπάρκεια

Φ. Λαζαρίδου

14:30 - 17:00 Διάλειμμα

17:00 - 19:00 Φάρμακα και Διαβήτης

Πρόεδρος: **Δ. Συμεωνίδης, Γ. Ευθυμιάδης**

Διαβήτης και στατίνες

Χ. Κυρπιζίδης

Διαβήτης και ΜΕΑ ή ΑΤ1

Ι. Κανονίδης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / ΣΑΒΒΑΤΟ 5/12/2015

Διαβήτης και διουρητικά

Γ. Αηδονίδης

Διαβήτης και β-blockers

Μ. Παπαδημητρίου

Νεότερα αντισυαμικά και διαβήτης

Ι. Κανονίδης

19:00 - 20:30 **Επεμβάσεις στον ισχαιμικό άρρωστο με Σακχαρώδη Διαβήτη**

Πρόεδροι: **Γ. Μπομπότης, Β. Βασιλικός**

Αγγειοπλαστική και Σακχαρώδης Διαβήτης
(ιδιαιτερότητες – διαφοροποιήσεις)

Α. Νικητόπουλος

CABG και Σακχαρώδης Διαβήτης

Χ. Αλεξίου

Κολπική μαρμαρυγή στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Ν. Φραγκάκης

20:30 **Λήξη Συνεδρίου**

ΠΡΟΕΔΡΟΙ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Γ. Ανδονίδης** / Επεμβατικός Καρδιολόγος, Διδάκτωρ ΑΠΘ, Επιστημονικός Συνεργάτης Β' Καρδιολογικής Κλινικής ΑΠΘ, Κλινική Euromedica Κυανούς Σταυρός, Θεσσαλονίκη
- Χ. Αλεξίου** / MD, PhD, FRCS (Glasgow), FRCS (CTh – UK), Καρδιοχειρουργός, Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο, Θεσσαλονίκη
- Β. Βασιλικός** / Καθηγητής Καρδιολογίας ΑΠΘ, Διευθυντής Γ' Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Ι. Βογιατζής** / Καρδιολόγος, Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ. Ν. Βέροιας
- Τ. Διδάγγελος** / Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας - Διαβητολογίας, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ, Υπεύθυνος Διαβητολογικού Κέντρου, Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. ΑΧΕΠΑ, Πρόεδρος Διαβητολογικής Εταιρείας Βόρειας Ελλάδας, Θεσσαλονίκη
- Γ. Ευθυμιάδης** / Αναπληρωτής Καθηγητής Καρδιολογίας ΑΠΘ, Α' Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη
- Φ. Ηλιάδης** / Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας - Διαβητολογίας, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ, Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη
- Ν. Καμπουριδής** / MD, MSc, PhD, Καρδιολόγος, Επιμελητής Α', Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. Καβάλας
- Ι. Κανονίδης** / Καθηγητής Καρδιολογίας ΑΠΘ, Διευθυντής Β' Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Δ. Καραγιάννη** / Παθολόγος - Διαβητολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής ΔΠΘ, τ. Διευθύντρια ΕΣΥ, Γενική Γραμματέας Διαβητολογικής Εταιρείας Βόρειας Ελλάδας
- Γ. Καρακώστας** / Καρδιολόγος, Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής Γ.Ν. Κιλκίς
- Ε. Καραπατσούδη** / Καρδιολόγος, Επιμελήτρια Α', Γ.Ν. Πέλλας - Νοσοκομείο Έδεσσας
- Γ. Κατσέας** / Καρδιολόγος, Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. Γιαννιτσών
- Κ. Κίτσιος** / Παθολόγος - Διαβητολόγος, Επιμελητής Β' ΕΣΥ, Β' Παθολογική Κλινική ΑΠΘ, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Π. Κλιγκάτσος** / Καρδιολόγος, Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. Φλώρινας
- Ε. Κουλούρης** / MD, Καρδιολόγος
- Π. Κυριάκου** / Καρδιολόγος, Διδάκτωρ ΑΠΘ, Επιμελήτρια Α', Γ' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Χ. Κυρπιζίδης** / Διευθυντής ΕΣΥ, Β' Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Φ. Λαζαρίδου** / Καρδιολόγος, Επιμελήτρια Α', Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Άγιος Παύλος», Θεσσαλονίκη
- Σ. Λαμπρόπουλος** / Καρδιολόγος, Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. Κοζάνης
- Π. Λάμπρου** / Καρδιολόγος, Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. Νάουσας

ΠΡΟΕΔΡΟΙ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Χ. Λαφάρας** / Καρδιολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ, Καρδιολογικό Τμήμα, Αντικαρκινικό Νοσοκομείο «Θεαγένειο», Θεσσαλονίκη
- Π. Μακρίδης** / Καρδιολόγος, Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. Πέλλας - Νοσοκομείο Έδεσσας
- Χ. Μανές** / Παθολόγος - Διαβητολόγος, Συντονιστής Διευθυντής ΕΣΥ, Διαβητολογικό Κέντρο, Γ.Ν. «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη
- Χ. Μαργαριτίδης** / Παθολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Διαβητολογικού Κέντρου, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη
- Γ. Μπομπότης** / Επεμβατικός Καρδιολόγος, Διευθυντής, Καρδιολογικό Τμήμα, Γ.Ν. «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη
- Ο. Μπούροβα** / Παθολόγος, Επιμελήτρια Α΄, Εκτελούσα χρέη Διευθυντή, Γ.Ν. Νάουσας
- Α. Νικητόπουλος** / Επεμβατικός Καρδιολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής ΑΠΘ, Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο, Θεσσαλονίκη
- Κ. Οικονόμου** / Καρδιολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ, Γ.Ν. Πέλλας - Νοσοκομείο Έδεσσας
- Ι. Παπαγιάννης** / Καρδιολόγος, Μόνιμος Επιστημονικός Συνεργάτης Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Μ. Παπαδημητρίου** / Καρδιολόγος, Επιμελήτρια Β΄, Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. Κιλκίς
- Θ. Παπαδόπουλος** / Επεμβατικός Καρδιολόγος, Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο, Θεσσαλονίκη
- Σ. Σαββάτης** / Καρδιολόγος, Διδάκτωρ ΑΠΘ, Διευθυντής ΕΣΥ, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Γ. Σπυρομήτρος** / Καρδιολόγος, Επιμελητής Α΄, Γ.Ν. Κατερίνης
- Ι. Γ. Στυλιάδης** / αν. Συντονιστής Διευθυντής, Β΄ Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη
- Ι.Χ. Στυλιάδης** / Ομότιμος Καθηγητής Καρδιολογίας ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη
- Δ. Συμεωνίδης** / Καρδιολόγος, Καβάλα
- Ι. Τσούνος** / Καρδιολόγος, Συντονιστής Διευθυντής, Καρδιολογικό Τμήμα, Γ.Ν. «Άγιος Παύλος», Θεσσαλονίκη
- Ν. Φραγκάκης** / Επίκουρος Καθηγητής Καρδιολογίας ΑΠΘ, Γ΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

ASPEN

BOEHRINGER INGELHEIM ΕΛΛΑΣ

ELPEN A.E.

MENARINI HELLAS A.E.

PFIZER

SANOFI

SERVIER HELLAS

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ ΛΙΛΥ Α.Ε.Β.Ε.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

INVENTICS AE – Medevents.gr

Τεχνόπολη, Κτίριο THERMI II, 9ο χλμ. Θεσσαλονίκης – Θέρμης
Τ.Θ. 60714, 57001 Θέρμη, τηλ: 2310 474.400 Fax: 2310 801.454
email: info@medevents.gr
Αρ. Ειδ. Σημ. Λειτ. ΕΟΤ: ΜΗΤΕ 09.33.Ε.60.00.01087.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ – ΤΟΠΟΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

4-5/12/2015

Αίθουσα Πολυχώρου Πολιτισμού «ΒΕΤΛΑΝΣ», Νάουσα

ΔΙΠΛΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το δίπλωμα συμμετοχής θα παραλαμβάνεται από τη γραμματεία την τελευταία ημέρα, κατόπιν επίδειξης της κονκάρδας. Το δίπλωμα μοριοδοτείται με 10 μόρια συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Με βάση την εγκύκλιο του ΕΟΦ, η παραλαβή του διπλώματος θα γίνεται μόνο με την ελάχιστη παρακολούθηση του 60% των συνολικών ωρών του επιστημονικού προγράμματος (εξαιρούνται τα Δορυφορικά Συμπόσια & οι Δορυφορικές Διαλέξεις).

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δωρεάν

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Η αίθουσα του συνεδρίου είναι εξοπλισμένη με data video projector και ηλεκτρονικό υπολογιστή με powerpoint. Οι ομιλητές παρακαλούνται να παραδίδουν την παρουσίασή τους στη γραμματεία, τουλάχιστον μία ώρα πριν την προγραμματισμένη ομιλία τους.

νέο
Vipidia®
αλολιπτίνη

νέο
Vipdomet®
αλολιπτίνη/υδροχλωρική μετφορμίνη

VIP-PPA-02015-001

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ Vipidia 25 mg

Κάθε δισκίο περιέχει 25 mg αλολιπτίνης (ως βενζοϊκής).

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ Vipdomet 12,5 mg/850 mg

Κάθε δισκίο περιέχει 12,5 mg αλολιπτίνης (ως βενζοϊκής) και 850 mg υδροχλωρικής μετφορμίνης.

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ Vipdomet 12,5 mg/1.000 mg

Κάθε δισκίο περιέχει 12,5 mg αλολιπτίνης (ως βενζοϊκής) και 1.000 mg υδροχλωρικής μετφορμίνης.

—Για περαιτέρω πληροφορίες παρακαλούμε επικοινωνήστε με τον Κάτοχο Άδειας Κυκλοφορίας, TAKEDA ΕΛΛΑΣ Α.Ε.—

Takeda Ελλάς Α.Ε.
Monumental Plaza, Κτήριο Γ,
Λ. Κηφισίας 44, 151 25 Μαρούσι,
Τηλ. κέντρο: 210 6387 800,
Fax: 210 6387 801
www.takeda.com

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Λ. Καραμανλή 60, 546 42 Θεσ/νίκης,
Τηλ.: 2310 87 04 80,
Fax: 2310 87 04 79

ELPEN Α.Ε. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
Λεωφ. Μαραθώνος 95, 190 09 Πικέρια Αττικής,
Τηλ.: 210 6039326-9, Fax: 210 6039300
www.elpen.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
Σιφασίας 11, 115 26 Αθήνα,
Τηλ.: 210 7488711, Fax: 210 7488731
Εθν. Αντιστάσεως 114, 551 34 Θεσσαλονίκη,
Τηλ.: 2310 459920-1, Fax: 2310 459269